

Kirken Underviser

Det aktuelle tidsskrift for kirkens pædagogik og undervisning

Folkekirken og organisationerne

3

2021

Indhold

4 Forord At være kirke?

Af Preben Medom Hansen, Nadia Hoxer Dyhrberg-Krantz og Finn Andsbjerg Larsen.

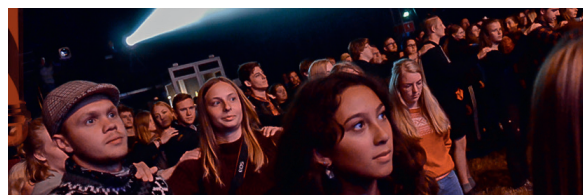
13 »Lad os sammen opbygge den gode relation til hinanden«

Nadia Hoxer Dyhrberg-Krantz oplister bonusser og gode råd til, hvordan man som præst tør åbne op for en relation til sin lokale børne- og ungdomsorganisation.

5 Oversigt

Find et overskueligt overblik over de forskellige børne- og ungdomsorganisationer samt en smart ordbog.

17 I fællesskab, dannelse og tro møder børn og unge KFUM og KFUK's kristne menneskesyn

Anne Hjul Johannsen beskriver, hvordan KFUM og KFUK's trekantede logo repræsenterer mennesket som en helhed af body, mind og spirit.

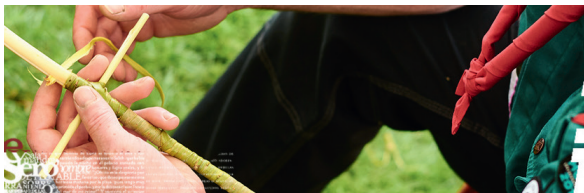
11 Giv mening for BEGGE parter

Berit Weigand Berg plæderer for, at der skal være en gensidig relation for, at kirke og kreds kan fungere sammen.

19 138 år med bibelfortællingen i centrum

Steen Møller Laursen beretter, hvad Danmarks Kirkelige Søndagsskoler står for, og hvordan de formidler bibelfortællingen til børn og unge.

21 Er I ikke de kristne spejdere ...?

Mette Lundegaard fortæller om udviklingen af KFUM's forkyndelse, og hvad unge ledere har af udfordringer i forhold til at skulle forkynde.

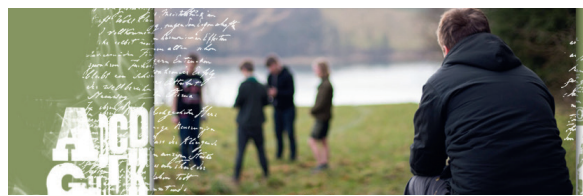
30 Hvorfor blander FDF sig overhovedet i liturgidebatten?

FDF har blandet sig i liturgidebatten, og organisationen vil gerne være med til at gøre dørrtrinnet til folkekirken lavere, siger Anna Berg.

24 Kære Folkekirke, skal vi lege?

Kathrine Fischer udfordrer folkekirken for at få en bedre relation mellem kirke og FDF-kreds, og dertil kan man få brug for en kirkesamarbejdskonulent.

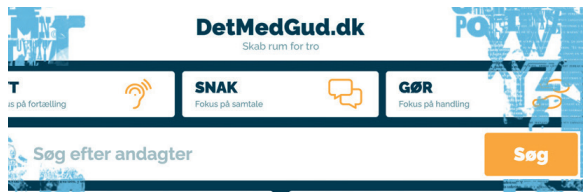
32 Spejdere tænker dybt og tankes op

Det er stadig relevant med et materiale til KFUM's sommerlejr i form af »Tanketid«, der lige kan tages op af tasken i bogform, fortæller Jette Daaugaard.

27 Morgenrefleksion« på spejdernes lejr

Preben Medom Hansen gør status over, hvordan man laver et materiale til en stor fælles spejderlejr, hvor både kirkelige og ikke-kirkelige organisationer deltager.

34 DetMedGud

Poul Erik Knudsen giver en anmeldelse af hjemmesiden detmedgud.dk, hvor man kan få inspiration eller konkret materiale til brug i forkyndelsen for børn og unge.

Foto: Kasper Henriksen

Forord

At være kirke?

Af Preben Medom Hansen, Nadia Hoxer Dyhrberg-Krantz og Finn Andsbjerg Larsen

De kirkelige børne- og ungdomsorganisationer er ikke »våbenhus«, inden børn og unge træder ind i den rigtige kirke. Kirken er, hvor evangeliet forkyndes, og derfor er vi kirke for mange børn og unge, der ellers ikke ville møde evangeliet.

Helga Kolby Christiansen,
tidligere formand for FDF

I modsætning til nogle af vores nabolande, hvor det kirkelige arbejde har sit udgangspunkt i kirken, er de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer i Danmark vokset ud af kirkelige bevægelser, de er selvstændige, men har betragtet sig selv som en del af kirken. Omkring København er mange troppe, kredse og børne-

klubber fysisk tilknyttet lokale kirker, hvorfra deres arbejde udgår.

For at imødekomme læsere af dette magasin, der ikke er bekendt med diverse organisationers farver og baggrund, har vi indledningsvis forsøgt at lave et overblik, velvidende at det ikke er fyldestgørende. Desuden har vi lavet en lille ordbog med nogle af de »mærkelige« begreber, der findes i de nævnte organisationer.

Dernæst følger to artikler, der, set fra et meta- og præsteperspektiv, peger på samarbejde og relationer.

Og endelig følger en række artikler, hvor vi lader nogle af organisationerne komme til orde og pege på nogle af de udfordringer, de oplever i det kirkelige samarbejde, men også hvad de gør for fortsat at klæde deres ledere på og skabe relationer til folkekirken.

God læsning!

Oversigt

Af Preben Medom Hansen
Medarbejder i kk44 skoletjenesten i Silkeborg

Hvis man ikke er »indfødt« i det kirkelige børne- og ungdomsarbejde, kan det være svært at finde rundt i de mange forskellige navne og forkortelser. Der er hjælp at hente i denne oversigt.

De grønne pigespejdere

Ca. 4000 medlemmer fordelt på 120 grupper
Alene for piger
Hed tidligere KFUK-spejderne

Formål:

Korpsets formål er at drive spejderarbejde i overensstemmelse med spejderloven og det internationale spejderløfte og at forkynde evangeliet for spejderne i overensstemmelse med den evangelisk-lutherske bekendelse.

KFUM-Spejderne

Ca. 25.000 medlemmer fordelt på 500 grupper
For piger og drenge

Formål:

KFUM-Spejderne i Danmark er et folkekirkeligt arbejde, hvis formål er at lade børn og unge møde det kristne evangelium og i overensstemmelse med den internationale spejderbevægelses idé at oplære til selvstændighed, medansvar, demokratisk livsholdning og mellemfolkelig forståelse.

Det Danske Spejderkorps

Ca. 35.000 medlemmer fordelt på 400 grupper
For piger og drenge

Formål:

Det Danske Spejderkorps har til formål at udvikle børn og unge til vågne, selvstændige mennesker, der er villige til efter bedste evne at påtage sig et medmenneskeligt ansvar i det danske samfund og ude i verden.

Som det fremgår af formålet, er Det Danske Spejderkorps et ikke-religiøst korps, og de er derfor ikke tilknyttet hverken folkekirken eller andre trossamfund.

Derudover findes der i Danmark flere mindre spejderkorps:

- Danske Baptisters Spejderkorps: ca. 1100 medlemmer.
- De gule spejdere: ca. 1100 medlemmer, ikke-religiøst.
- Dansk Spejderkorps Sydslesvig: ca. 500 medlemmer.

- Adventistspejderne: ca. 500 medlemmer (usikkert tal).
- Metodistkirkens Spejdere: 5 grupper i landet. Tilknyttet KFUM-spejderne.

SPJDERN

Spejderbevægelsen

Alle de danske spejderkorps har rødder i den internationale spejderbevægelse. Spejderbevægelsen blev startet af englænderen Robert Baden Powell i 1907, da han som et forsøg tog 21 drenge med på en weekendlejr på øen Brownsea Island. Bevægelsen bredte sig hurtigt internationalt og nåede allerede til Danmark i 1908. Der er i dag omkring 40 millioner spejdere i verden. De forskellige korps er meget forskellige. Der findes spejdere i over 200 lande, nogle er tilknyttet kristendommen, islam eller andre religioner, mens andre er ikke-religiøse.

Spejderbevægelsen er blandt andet kendetegnet ved:

- Fokus på at udvikle børn og unge til selvstændighed og ansvarlighed. Vær beredt!
- Fokus på fælleskab – både i det nære og ift. samfundet.
- Et »børn leder børn« princip. Fx en »patrulje« på 6-8 personer ledet af en jævnaldrende »patruljeleder.«
- »Learning by doing«-princippet fremfor teori og undervisning.
- Friluftliv som central aktivitet.
- Bruger uniformer og »mærker« eller »duelighedstegn« der syes på uniformen.

Spejderkorpsene i Danmark samarbejder i organisationen »Spejderne«.

Blandt andet arrangeres hvert 5. år en tværkorpslig og international spejderlejr med over 30.000 deltagere.

FDF

Ca. 25.000 medlemmer fordelt på 350 lokalforeninger

For piger og drenge

FDF har andre historiske rødder end spejderbevægelsen, og definerer ikke sig selv som spejdere. Men set i børnehøjde er FDF og spejder nærmest det samme. De har uniformer og mærker, dyrker friluftliv, tager på lejre og laver mange af de samme aktiviteter. FDF har desuden et stærkt muskarbejde.

FDF findes kun i Danmark, men de samarbejder med beslægtede kristne børne- og ungdomsbevægelser i andre lande.

Formål:

Formålet med FDF er at møde børn og unge med evangeliet om Jesus Kristus.

DFS – Danmarks folkekirkelige søndagsskoler

Der findes ca. 300 klubber og over 1000 frivillige fordelt ud over landet.

Foreningens formål søges opnået fx ved at afholde legestue, søndagsskole, børneklub, juniorklub, Gospel Kids, lejre, Messy Church og andet sidestillet arbejde.

Det tilsigtes tillige at give alment dannende værdier. Ligeledes forståelse for medmenneskelige fællesskaber og demokratisk dannelse ved aktiv deltagelse i et bærende netværk.

Foreningens arbejde er under Kirkelig Forening for den Indre Mission i Danmark og er oprindeligt oprettet i 1883.

Formål:

Oplæring, undervisning og forkyndelse af evangeliet om Jesus Kristus for børn.

KFUM & KFUK

Ca. 9000 medlemmer fordelt over 120 lokalforeninger

For piger og drenge

Er en del af den internationale YMCA og YWCA-bevægelse

KFUM og KFUK er et kirkeligt ungdomsarbejde. De er ikke spejdere og bruger ikke uniformer. Derfor kaldes de undertiden for »det civile KFUM og K« til forskel fra fx KFUM-spejderne. Men i lighed med spejderne tager de på lejre og laver forskellige aktiviteter, der både sigter mod trosoplæring og mod personlig udvikling og ansvar for fællesskabet.

Der findes i Danmark otte selvstændige organisationer, der har rødder i KFUM og KFUK:

- KFUM og KFUK i Danmark
- KFUM-spejderne
- De grønne pigespejdere
- KFUM's Idrætsforbund
- KFUM's Soldatermission
- KFUM's Sociale arbejde
- KFUK's Sociale arbejde

Formål:

KFUM og KFUK's formål er at skabe aktiviteter og fællesskaber, hvor børn og unge møder den kristne tro og oplever dens relevans for deres liv.

Ordbog for spejder-dummies

BUSK	Børn, Unge, Sogn og Kirke. En årlig gudstjeneste der afholdes sidste søndag i oktober
Bible Bricks	KFUM og KFUK's store kasser med lego til at bygge bibelfortællinger
Bæver	Aldersgruppe ved KFUM-spejderne 0.-1. klasse
Børnehøjskolen	Et hus i Aarhus hvor højskoletanken danner baggrund for fællesskab med 6-13 årige børn
Børnetrailer	KFUM og KFUK's trailer med udendørs legetøj
DFS	Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler
Duelighedstegn	Læs om mærker
Efterskolefestival	Årlig festival for efterskoleelever arrangeret af KFUM og KFUK
Fairbar	KFUM og KFUK-bar i Aarhus med fokus på fairtrade, økologi og fællesskab
Familiefestival	Festival for børnefamilier arrangeret af KFUM og KFUK
Gospel Kids	En klub i DFS hvor glæden er i centrum og bliver udtrykt gennem bevægelse og sang
Grønspætter	Et spejderkorps for drenge i Disneys Andeby-univers
Holger Tornø	Stifter af FDF
Juniorklub	Klub i DFS for børn medlem 8-12 år
Juniortrop	Aldersgruppe ved spejderne 4.-5. klasse
Knob	Et knob er en kvalificeret knude. Dvs. en knude der er bundet rigtig og derfor både holder og er til at løsne igen
Kompas	En gammeldags GPS
Kreds	En lokal enhed ved FDF, ofte i en by eller bydel, med egen bestyrelse og ledelse
Kredsleder	Den øverste leder i en FDF-kreds
Kristendomsprofilen	KFUM og KFUK's 7 statements om kirke og kristendom

Landslejr	Lejr der afholdes med 4 eller 5 års mellemrum for alle de ældste medlemmer i et korps eller forening
Landsmøde	Møde for ledere og ansatte i hver organisation, hvor der tages beslutninger, som er gældende på landsplan
Legestue	Aldersgruppe ved DFS alder 1-3 år
Lord Baden Powell	Stifter af spejderbevægelsen
Løb	En tur med opgaver/poster – egentlig løber man ikke så ofte
M&K	Forkortelse for Kristelig forening for unge mænd og Kristelig forening for unge kvinder (KFUM og KFUK)
Messy Church	Familie arbejde i DFS
Midtvejsdebat	Debatforum i FDF mellem to landsmøder
Morse	En måde at tale med hinanden på, på afstand – en form for mobiltelefon bare meget besværlig
Mærker	Mærker kan opnås, hvis man har gennemgået eller bevist nogle færdigheder. Det kan være at gå 10 km eller et kirkemærke, hvor man skal kunne rækkefølgen/liturgien i en gudstjeneste
Olfert Ricard	KFUM og KFUK's stifter
Pilte	Aldersgruppe i FDF 3.-4. klasse
Pionering	Arbejde med rafter og reb, hvor man kan bygger bord, bænke, tårne eller gynger
Pusling	Aldersgruppe i FDF 5 - 7 år
Rafter	Afgrenede grantræer 8-15 cm tykkelse som man kan binde sammen
Reb	Sisal- eller kokusbånd i naturmateriale til at lave knob og binde ting sammen med
Rover	Aldersgruppe ved spejderne 17 år og opefter
Seniorer	Aldersgruppe i FDF 15 til 18 år
Seniortrop	Aldersgruppe ved spejderne 9. klasse til 17 år
Seniorvæbnere	Aldersgruppe i FDF 7. klasse til 15 år
Skjorte	Uniformen bliver af FDF kaldt skjorte
Skubbere	Ledere i Ten Sing

Sommerlejr	Årlige dage, ofte i sommerferien, hvor man tager ud i en hytte eller bor i telt sammen en hel uge. Sommerlejren kan også gå til et andet land
Spejderløftet	Spejderløftet markerer, at man bliver en del af troppen. Det markerer også, at spejder ikke længere er noget, man går til, men noget som man er
Spejdernes lejr	Alle spejderkorps har en fælleslejr
Spejdertrop	Aldersgruppe ved spejderne 6.-8. klasse
Søndagsskole	Et tilbud for børn under gudstjenesten
Tante Andantes hus	Et Hus i Lemvig, hvor leg, skuespil og sang er rammen om oplevelser i børnehøjde
Ten Sing	Musikalsk ungdomssang og samvær i KFUM og KFUK
Trangia	Nogle gryder og et blus, man kan lave mad på
Trop	En lokal enhed ved spejderne, ofte i en by eller bydel, med egen bestyrelse og ledelse
Tropsleder	Den øverste leder i spejdertrop
Trosudvalg	Udvalg i FDF der udvikler forkyndelsematerialer og ideer til de enkelte kredse
Tumling	Aldersgruppe i FDF 0.-2. klasse
Tørklæde	Bruges der et tørklæde med uniformen, er det en spejder. Farven afgør aldersinddeling
Ulveflok	Aldersgruppe ved spejderne 2.-3.klasse
Unge-voksne	Aldersgruppe i KFUM og KFUK, fra 16 til 25 år
Uniform	En beklædning ved spejderne og FDF. Forskellig farve afgør tilhørsforholdet - se også skjorte
Væbner	Aldersgruppe i FDF 11-13 år
Wonderful Days	Festival for unge mellem 13 og 19 i KFUM og KFUK
Y's Men	Klub for støtter af YMCA og YWCA (KFUM og KFUK) men de støtter også andre frivillige kirkelige organisationer

Giv mening for BEGGE parter

*Af Berit Weigand Berg,
udviklingskonsulent ved Kirkefondet*

Scenen er helt klassisk:

Høstgudstjeneste, pyntet kirke, vi skal bl.a. synge »Du gav mig, o Herre«, og spejderne har vasket skjorten og strøget tørklædet i dagens anledning og vil om lidt gå i procession med kurve fulde af frugt, grøntsager og en pose kaffebønner for lige at tilsætte en gnist af humor.

Det SER helt rigtigt ud – men det er ikke sikkert, at det er det.

I mange sogne er der et samarbejde mellem kirken og et eller flere kirkelige ungdomsarbejder fx spejderne, FDF'erne eller KFUM og KFUK. De er måske ikke helt som »i gamle

dage«, hvor alle synes at kunne huske, at 20 spejdere stillede søndag efter søndag i kirken morgenfriske og veludhvilede som afslutning på endnu en vinterhejk, hvor de havde sovet i bivuak i snevejr.

Men mindre kan måske også gøre det, og i dag er der samarbejde i mange udgaver rundt om i sognene og ofte i god ånd og til fælles glæde og gavn. Men ... der står »ofte«, og det er fordi, der også er steder, hvor samarbejdet desværre ikke længere er til glæde og gavn. Den virkelighed kommer tydeligt frem igennem to fortællinger om spejdernes deltagelse i netop høstgudstjenesten, jeg har hørt i forbindelse med en række interviews.

»For spejdergruppen i det ene sogn var det en årlig pinsel. For gruppen i det andet sogn var det en årlig glæde.«

Årlig pinsel eller årlig glæde

I to sogne var spejderne engageret i høstgudstjenesten, nærmest identisk og som beskrevet i indledningen. For spejdergruppen i det ene sogn var det en årlig pinsel. For gruppen i det andet sogn var det en årlig glæde. Denne kontrast vakte min nysgerrighed, så jeg gik på jagt efter årsagen til denne markante forskel.

I det ene sogn følte spejderne, at de blev indkaldt, og at det på forhånd var givet, hvad de skulle gøre. De havde ingen forhandlingsret, og det var ofte svært at leve op til de forventninger, som kirken havde om antal spejdere etc. Og samtidigt var der – set med deres øjne – ikke tale om et gensidigt forhold. Der var nærmest ingen kontakt mellem spejderne og kirken resten af året, og de følte, at kirken aldrig bakkede op omkring de ting, som spejderne inviterede til.

Helt anderledes så det ud i det andet sogn. Her følte spejderne sig inviterede, og selv om traditionen lå i forholdsvis faste rammer, var der mulighed for at tale sig frem til forskellige modeller, alt efter hvad der passede til dette års spejders alder og antal. De oplevede, at de havde masser af forhandlingsret, og så var det ifølge dem et meget gensidigt forhold. Spejderne kendte præsten godt, og når de fx en gang om året overnattede i kirken, kom han gerne forbi for at lave lidt hygge-skræmmeri med dem.

»For de spejlede fortællinger findes også. Om sogne hvor præster og andet godtfolk fra kirken har gjort mange forsøg på at komme på god fod med ungdomsarbejdet, men hvor de oplever sig afvist.«

Spejlede fortællinger

Her kunne vi så godt holde en kort kunstpause, kigge alvorligt ud over brillekanten og over på præsten og sige: »Det der med kirkens forhold til spejderne, FDF'erne etc., det hænger helt tydeligt (også) på dig«. Men så ligetil er det naturligvis ikke. For de spejlede fortællinger findes også. Om sogne hvor præster og andet godtfolk fra kirken

har gjort mange forsøg på at komme på god fod med ungdomsarbejdet, men hvor de oplever sig afvist. Et godt forhold mellem de lokale grupper og sognet bunder nemlig i to ting: Det skal være gensidigt for at fungere. Det skal opleves som en relation og ikke som et formelt samarbejde.

Tænk i relationer

»Jeg ringer lige til Peter,« siger noget andet end, »jeg forsøger at få fat i spejderne«. Mange steder hænger det gode og velfungerende samarbejde netop sammen med, at der samtidig er en god relation mellem fx præsten og gruppelederen, eller kirke- og kulturmedarbejderen og ulvelederen. De kender hinanden og bruger navne i stedet for titler. Det er guld værd, fordi samarbejdet dermed kommer til at foregå indenfor relationernes spilleregler. Og det er netop her, den gode (lejrbaals-) stemning opstår. Når både kirke og organisationerne tænker i relation i stedet for i traditionelle og formelle samarbejder. Med alt hvad relationer normalt indebærer af respekt og gensidighed. Det kunne fx være:

- Hold løbende kontakt – også når der ikke lige er en konkret anledning på banen.
- Spørg ind til, om I skal lave noget sammen - i stedet for at fortælle de andre, hvad I mener, de bør gøre.
- Slip evt. en gammel, lidt træt tradition, og udvikl i stedet noget nyt sammen.
- Vær nysgerrig på, hvad den anden er god til.

Er præsten ikke god til at prædike for børn, så find ud af, hvad hun ellers kunne have lyst til at lave sammen med grupperne. Kan spejderne ikke stille med 20 frivillige til at stille stole op til friluftsgudstjenesten, så find ud af, hvad de ellers kan have lyst til at være en del af. Disse få ting giver god mening for BEGGE parter, da både den lokale kirke og de lokale grupper sidder inde med ressourcer og kompetencer, som de med stor fordel kan dele med hinanden.

Lad os sammen opbygge den gode relation til hinanden

Af Nadia Hoxer Dyhrberg-Krantz, sognepræst

Er der overhovedet nogle fordele for kirken i at skabe en relation til den lokale kirkelige børne- og ungdomsorganisation? Kan de andet end at sætte stole og borde op? Svarene i to kirker på Nørrebro er tydelige – de svarer ja og ja.

Balancen

Som præst balancerer man ofte mellem at skulle være den person, som føler, man skal opfinde den dybe tallerken, og samtidig ønsker man en større frivillighedsgruppe i menigheden, som kan hjælpe til ved forskellige arrangementer. Men alt for ofte glemmer man, at der i mange menigheder allerede findes grupper af lokale, som både ønsker

at være en del af den lokale folkekirke og gerne vil støtte op med deres frivillige arbejde, nemlig de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer, og på Nørrebro har to folkekirker en yderst frugtbar relation til hver deres lokale FDF-kreds.

»Vi ser FDF som en del af vores børne- og ungdomsarbejde.«

Anna Kirke

Jonna Dalsgaard er sogne- og stiftspræst i Anna Kirke, og hun er tillige medlem af bestyrelsen for den lokale FDF-kreds kaldet K9. Jonna har svært ved at se nogen grund til, at man ikke skal inddrage FDF-kredsen, for som hun siger: »De er vores, og vi er deres.« Jonna fortæller, at relati-

onen mellem kirke og kreds er helt naturlig hos dem, for FDF har deres egne lokaler i underetagen af kirkens bygninger, men alle kirkens lokaler må bruges. Hver onsdag aften fyldes kirkens lokaler med ca. 100 FDF'ere, og det giver et godt liv i kirken. »På den måde mærker vi også, at FDF'erne er en del af os, når de er i vores lokaler, og det er da en gave at have børn og unge i kirken,« siger Jonna og fortsætter: »Vi ser FDF som en del af vores børne- og ungdomsarbejde. De har en selvstændig bestyrelse, men de er så sandelig en del af os, og vi nyder godt af at have en god relation til dem, og med deres kristne profil, hvor de holder andagt hver gang, kan jeg ikke se nogen grund til, at vi ikke skulle kunne få det til at fungere sammen.« Jonna fortæller, at der er al grund til at have stor respekt for FDF's store arbejde, og at de er trofaste som ingen andre. I coronaperioden, hvor kirkens andre aktiviteter for børn har været lukket ned, har FDF'erne holdt kontakten til børnene hver onsdag med digitale møder og senere fysiske møder udenfor, når det har været muligt. Kredsen var næsten uddød, men en gruppe ældre FDF'ere, som selv har været FDF på Nørrebro i deres unge dage, har gjort meget for, at kredsens børn og unge kan få samme gode oplevelser, som de selv engang har fået. Og kredsen har derefter kun vokset sig større, og i år har de 110-års jubilæum.

»Når børnene fylder i kirken, er det dejligt.«

Brorsons Kirke

Nicolaj Stubbe Hørlyck er sognepræst i Brorsons Kirke, og han er tillige medlem af bestyrelsen for den lokale FDF-kreds kaldet K2 og endda formand. Nicolaj har svært ved at se nogen grund til, at man ikke skal inddrage FDF-kredsen, for som han siger: »FDF er lige så meget kirke som alt muligt andet, og eftersom FDF's formål er at møde børn og unge med evangeliet om Jesus Kristus, giver det rigtig god mening.« Nicolaj fortæller, at de deler lokaler med deres lokale FDF-kreds. Det betyder selvfølgelig, at man hver især skal respektere oprydningen mere, end hvis de havde deres egne lokaler, men det betyder også, at kirken hele tiden bliver mindet om, at de har en fantastisk

relation til deres kreds, for de ser på den måde mere til hinanden, når FDF'erne fx har lavet noget kreativt og hængt op og ligeledes omvendt. Hver onsdag aften møder ca. 70 FDF'ere ind i kirkens lokaler, og samtidig er der også andre kirkelige aktiviteter som kor og børnegudstjeneste, og det giver et godt samspil, at alle kan være der på samme tid. Nicolaj siger: »Hvem vil ikke gerne have børn og unge i ens kirke?! Jeg ser det som et samspil, for FDF'erne er en del af det kirkelige arbejde, de er ikke eksterne brugere af kirken men derimod en integreret del af folkekirken. Det er vigtigt med synlighed, og det er godt, at man ser de blå skjorter, når man går hjem fra kor eller gudstjeneste. Når børnene fylder i kirken, er det dejligt.«

Kredsen har gået op og ned i størrelse, men gennem de sidste år kan der mærkes en større søgning blandt børn og unge, hvor iPad'en ikke er en del af programmet, og det huer forældrene. Nogle få ledere har formået at holde ved i de svære perioder til i dag, hvor der er et opblomstrende arbejde i gang. At kirken har anerkendt FDF'ernes forkyndende arbejde har også haft en stor indvirkning.

Forkyndelse

Begge præster fortæller, at de er glade for FDF's frivillige forkyndelsesarbejde, og begge vil gerne støtte op om det. Nicolaj siger: »Det er et match made in heaven, for præster elsker forkyndelse, og FDF-ledere synes, forkyndelse er en svær størrelse.« Præsterne fortæller, at man skal have tillid til at deres lokale FDF-kreds formidler forkyndelsen videre til børn og unge, og det kan man især, hvis man som præst stiller sig til rådighed for at hjælpe med formidlingen af forkyndelsen, og derfor er det også meget frugtbart at blive en del af deres bestyrelsesarbejde. »Netop det kristne grundlag hos FDF gør det lidt lettere, for derved er der ingen barriere mellem os, og det bliver naturligt at stille sig til rådighed for at tale om kristendommen med dem,« siger Jonna. Nicolaj supplerer: »Man behøver slet ikke fortælle FDF-ledere, hvad kirke er, for det ved de udmærket. Som FDF-voksen er man leder for andres skyld. Det primære er ikke selv at hygge sig, men at være noget for andre, og derefter kommer det hyggelige og sociale aspekt.« Begge præster mener, at det har stor betydning, at FDF'erne har en forståelse for, hvad kirke er, og som præst er det

rart at kunne stille sig til rådighed og rent faktisk blive inviteret ind hos dem, ligesom folkekirken inviterer dem ind.

»Alt for ofte tænker man om de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer, at de kun kan bruges til at stille stole og borde op, men de allerfleste kirker har ansatte til at stå for det arbejde, så i stedet kan man fokusere på, at de frivillige børn og unge kan hjælpe med noget andet og mere vigtigt.«

Bonus

Begge præster har oplevet gode bonusser gennem deres relation til kredsen. I den ene kirke er en FDF-leder blevet valgt ind i menighedsrådet og er også blevet en del af kirkens Stream team, som streamer hver højmesse indtil sommerferien, og som vil fortsætte med at streame udvalgte højmesser efter coronarestriktionerne ophører. I den anden kirke har fået valgt to FDF-ledere ind. Så man kan virkelig sige, at kirke og kreds stiller op for hinanden. På den måde får man både engageret yngre kræfter, styrket relationen, og man oplever en lyst for at være med til at udfolde kirkelivet. Som FDF-leder bliver man trænet i at holde møder og være god til planlægning, og på den måde har de stor erfaring i det organisatoriske, hvilket er en klar fordel i et menighedsråd. I den ene kirke har man endda også fået ansat FDF-ledere som vikarer til forskellige stillinger, og på den måde behøver man ikke oplære nye personer i at færdes i kirken, mens flere FDF-ledere også er blevet engageret som frivillige i grupper og aktiviteter.

Alt for ofte tænker man om de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer, at de kun kan bruges til at stille stole og borde op, men de allerfleste kirker har ansatte til at stå for det arbejde, så i stedet kan man fokusere på, at de frivillige børn og unge kan hjælpe med noget andet og mere vigtigt. Begge præster er enige om, at man ikke skal være bange for at involvere dem, for de vil rigtig gerne, og det handler i høj grad om at få talt sammen for

at holde den gode relation ved lige. Men hvordan kan de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer så stille sig til rådighed og skabe en god relation til kirken? Her kommer eksempler blandt andet fra de to kirker:

- Bede bønner i gudstjenesten
- Være fanebærere bl.a. til konfirmationer
- Tage deres forældre med til kirkens gudstjenester, når de selv er involveret
- Holde deres afslutning i kirken
- Læse tekster op i gudstjenesten
- Deltage med luciaoptog
- Hjælpe med uddeling af nadver
- Lade dem være med til at vælge salmer, som de kan øve sig på evt. til en øvedag med organisten
- Opføre krybbespil til jul
- Arrangere en fysisk aktivitet eller leg
- Deltage til kirkens familiearrangement fx 2. påskedag
- Til pilgrimsvandring
- Holde tale om et aftalt emne i kirken
- Lade dem sælge mad/drikke til et arrangement, så de tjener penge til kredsen, og kirken ikke behøver stå for den del
- Ankomme med Fredslyset
- Male tønder til fastelavn og lade dem stå ved tønderne under tøndeslagning
- Uddele kirkeblad, hvor kredsen får pengene til deres sommerlejr
- Deltage i streaming og kameraføring under gudstjenester

Gode råd

Begge præster giver her deres gode råd til, hvordan man som præst kan være med til at skabe den gode relation til sin lokale kirkelige organisation eller spejderkreds:

- Vær ikke bange for selv at tage initiativ til kontakten
- Stil dig til rådighed
- Vis at du gerne vil dem
- Inviter dem hjem til dig eller i kirkens lokaler enten i små eller større grupper
- Inviter dig selv hen til dem
- Hold en årlig sammenkomst for at sige tak for årets engagement
- Vis din påskønnelse småt som stort – alt tæller
- Tilbyd at holde gudstjeneste på en af deres ture eller lejre. Toppen er at deltage som de-

res egen præst på Landslejr (man kan søge om forlagt tjeneste i de fleste stifter)

- Tilbyd dem at overnatte i kirken og kig gerne selv forbi
- Giv kirkens nøgle til dem og derved give dem ansvaret for at være i kirken eller kirkens lokaler
- Hjælp dem med at opnå et mærke
- Deltage i kredsens jubilæum
- Spørg åbent hvad de kan bruge en præst til
- Delagtiggør menighedsrådet og afsæt økonomisk støtte
- Inviter de mindste børn til julevandring ligesom med skolens børn
- Hold faste gudstjenester i løbet af året sammen med dem evt. med efterfølgende spisning
- Lav tingene sammen med og ikke for hinanden

»Selv om al begyndelse kan være svær, så er der grobund for en spirende relation, der faktisk kan ende med at blive til et stærkt og blivende gensidigt venskab.«

Hvad nu?

Hvis du som nyuddannet præst eller som erfaren præst, men uerfaren i relationen til de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer, har fundet inspiration og lyst til at få en frugtbar relation hos dig, så hold dig ikke tilbage. Der er al mulig grund til at opbygge eller genopbygge en relation, og selv om al begyndelse kan være svær, så er der grobund for en spirende relation, der faktisk kan ende med at blive til et stærkt og blivende gensidigt venskab.

Både Jonna og Nicolaj vil gerne stå til rådighed ved uddybende spørgsmål:

Jonna Dalsgaard

Tlf: 22 14 24 91

E-mail: jd@km.dk

Nicolaj Stubbe Hørlyck

Tlf. 50 21 91 70

E-mail: nsh@km.dk

I fællesskab, dannelse og tro møder børn og unge KFUM og KFUK's kristne menneskesyn

I KFUM og KFUK laver vi aktiviteter for børn og unge med øje for det hele menneske – body, mind og spirit eller krop, sind og ånd. Derfor klædes vores frivillige ledere på til at give KFUM og KFUK's værdier og kristne menneskesyn videre til børn og unge i samspillet mellem fællesskab, dannelse og tro.

Body, mind og spirit

KFUM og KFUK's formål er at skabe aktiviteter og fællesskaber, hvor børn og unge møder den kristne tro og oplever dens relevans for deres liv. Vores trekantede logo afspejler synet

på mennesket som en helhed af body, mind og spirit. De tre er lige vigtige, og for at skabe optimale rammer for samspillet mellem dem organiseres KFUM og KFUK's aktiviteter med udgangspunkt i De Tre Rum: Fællesskabets Rum, Dannelsens Rum og Troens Rum. Ved at styrke vores frivillige leders blik for, hvornår de træder ind i hvilke rum og krydsfelterne mellem dem, hjælper vi dem til at styrke børn og unges livsmod og handlemuligheder i forhold til både trosliv og samfundsliv. De Tre Rum gør os skarpere på, hvordan vi er gode værter. Vi styrkes i at være inkluderende og i at invitere kirkevante såvel som kirkefremmede åbent ind i vores aktiviteter og fællesskaber.

»Vi kan være med til at gøre troen relevant i børn og unges livsverden ved at handle sammen i troen på, at vi kan gøre en forskel.«

Fællesskabets Rum

I Fællesskabets Rum er vores aktiviteter bygget op omkring body, kroppen. Vi sætter vores krop, sanser og evner i bevægelse og er fysiske sammen. I Fællesskabets Rum spiller vi volleyball, synger i kor, dyster i kæpheste-agility på vores festival, Wonderful Days, afholder sjove og skøre konkurrencer i lokalforeningerne og meget mere. Vi griner og bliver en del af en helhed, der er større end én selv med plads til at begå fejl. Kirkeligt arbejde for børn og unge er et relationelt arbejde. Derfor begynder meget med Fællesskabets Rum ved, at børn og unge møder frivillige, der har lyst til at gå med dem et stykke på deres vej.

Dannelsens Rum

I Dannelsens Rum udvikler vi vores mind, sindet. Her styrkes vores lederkompetencer, og vi bliver puffet blidt ud af vores komfort zones. Vi udvikler os og bliver klogere på os selv. Vi udfordres til at se ting fra en anden vinkel til foredrags- og debataftener, og vi tager hjem fra kurser med nye kompetencer. Derudover lærer vi om og engagerer os i verden omkring os. I samspillet mellem Dannelsens Rum og Troens Rum kan børn og unge møde frivillige, der - motiveret af deres tro - engagerer sig i de problemer, som de er optaget af. Vi kan være med til at gøre troen relevant i børn og unges livsverden ved at handle sammen i troen på, at vi kan gøre en forskel. Dannelsens Rum er central, når unge fra KFUM og KFUK rejser ud i verden, møder andre unge og lærer, hvordan vi handler lokalt på globale udfordringer. I tæt samspil med Fællesskabets Rum er Dannelsens Rum også rammesættende, når vi på lokale børnehøjskoler gør verden større for de mindste ved at lade børn møde højskoletanker om fællesskab, dannelse og værdighed på baggrund af et folkekirkeligt ståsted.

»KFUM og KFUK er en økumenisk organisation, og vi henter meget inspiration til liturgisk fornyelse via de økumeniske bevægelser og strømninger.«

Troens Rum

Troens Rum har til formål at styrke vores spirit, vores ånd. Her åbner vi op for de helt store spørgsmål i livet. Det kræver en tryk ramme; med andre ord kræver det et stærkt Fællesskabets Rum. Vi skal hjælpe vores frivillige ledere til at se, hvordan de bedst, dér hvor de er, inviterer ind i Troens Rum. Det sker blandt andet ved at give dem redskaber til at afholde tid til tro, andagter, på mange forskellige måder og hvile i, at man ikke behøver være bibeleskapt eller klippefast i troen. KFUM og KFUK er en økumenisk organisation, og vi henter meget inspiration til liturgisk fornyelse via de økumeniske bevægelser og strømninger. Derudover er det vigtigt at inddrage de unges livsverden i Troens Rum; at have blik for alt lige fra musikken, de hører, til tankerne, de går med. Det gør vi blandt andet ved at inddrage unge i at skabe et Troens Rum. Troens Rum spiller bl.a. sammen med Fællesskabets Rum, når vi bruger vores kroppe i forkyndelsen – gennem ritualer eller måske på pilgrimsvandring sammen. På den måde er Troens Rum noget fysisk og ikke kun noget kognitivt, og troen får lov at manifestere sig i en kropslig erfaring. Ved fx bøn, sang, at tænde lys og holde hinanden i hænderne bliver Troens Rum noget, vi gør sammen.

Fakta

KFUM og KFUK er en kirkelig børne- og ungdomsbevægelse, der tilbyder børn og unge aktiviteter lokalt, lejre og festivaler over hele landet og et globalt fællesskab gennem YMCA og YWCA.

138 år med bibelfortællingen i centrum

Af Steen Møller Laursen, landsleder i DFS

Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler (DFS) er en selvstændig forening i den danske folkekirke med ca. 300 klubber og over 1000 frivillige fordelt ud over landet. Foreningen har eksisteret siden 1883 med det samme formål: oplæring, undervisning og forkyndelse af evangeliet om Jesus Kristus for børn. Men selv om formålet har været det samme gennem alle årene, er måde og metode helt fornyet, så pædagogik og didaktiske metoder har hele tiden forandret sig.

DFS står på to ben. Vi er Indre Missions børnearbejde med tilbud i mange missions-

huse og er samtidig tilbud til børn og juniorer i mange folkekirker. Derfor hedder det Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler. Vi bygger på det samme grundlag som folkekirken og er tæt knyttet an til folkekirken.
<http://soendagsskoler.dk/>

Søndagsskole på en hverdag

Det har været drøftet nogle gange, om DFS skulle have et andet navn, for er søndagsskoler ikke noget fra gamle dage? Jo, det er det måske, og ikke mange af vores klubber hedder i dag søndagsskole. Langt de fleste steder afholdes klub i løbet af ugen, så der er ikke så mange søndagsskoler, men nogle er der dog, som afholdes under gudstjenesten. Forsøget på at finde et andet navn er hver gang strandet af to årsager. Der er stadig rigtig mange, som selv har gået i søndagsskole som barn og kan derfor forholde

sig til navnet. Og med 'folkekirkelige' i navnet fortæller vi om vores tilknytning, og hvor vi gerne vil samarbejde og være tæt på.

Palette af didaktiske metoder

Vi i dag en palette af didaktiske metoder til at komme ud med ordet om Jesus Kristus på nye måder. Her kan fx nævnes Messy Church, der favner både nye og vante kirkegængere ved at holde gudstjeneste sammen på en alternativ og interaktiv måde for alle aldersgrupper. Man kommer så at sige i berøring med ordet gennem stort set alle sanser. Et andet eksempel er Godly Play, hvor bibelhistorien står alene og som det centrale med god plads til refleksion og undren. Et tredje eksempel er vores materiale ›Kirkefrø‹, der indeholder inspirationsmateriale til ledere, hvor vi formidler kirkeårets tekster til børn med masser af online ekstramaterialer som aktiviteter, sange, kreativitet osv. Når det bruges, kommer børn og forældre hjem fra kirke og har hørt om den samme bibeltekst. Så målet om at fortælle om Jesus Kristus er det samme, men midlerne og metoderne er forandret gennem årene.

»Selv om nogle ved, at vi er ›på linje‹ med Indre Mission, så begejstres de over vores materiale og bruger det til deres børnekirke.«

Vi er i dialog med mange forskellige kirker, præster og kirke- og kulturmedarbejdere og er til stede gennem vores forskellige materialer. Også steder, hvor der ses anderledes på det teologiske end det, vi organisatorisk står for. Selv om nogle ved, at vi er ›på linje‹ med Indre Mission, så begejstres de over vores materiale og bruger det til deres børnekirke. Det glæder vi os over, og vi vil rigtig gerne i dialog med alle, som vil formidle det kristne budskab til børn og juniorer. I det hele taget har vi brug for sognet, og sognet har brug for os forstået på den måde, at sognet har interesse i, at budskabet formidles for børn hos dem, og vi har brug for frivillige fra sognet, der vil stå for formidlingen. Dem vil vi inspirere gennem materialer og udruste dem gennem kurser.

Bibelfortællingen er centrum

Hovedfokus hos DFS er bibelfortællingen, så børn og juniorer hører om Gud. Ved siden af dette er det bl.a. vores mål, i henhold til vores værdier, at bygge rummelige fællesskaber med trygge rammer, hvor der er mulighed for at se det enkelte barn midt i dets hverdag. Det betyder, at hos os i DFS er det ikke en aktivitet, der står i centrum, men bibelfortællingen og så med forskellige aktiviteter som det sekundære, for selvfølgelig skal det også gerne være sjovt og hyggeligt at gå i klub i DFS.

Vi vil gerne fortælle alle børn om Jesus uanset baggrund og kendskab til Bibelens budskab. Det oplever vi faktisk er lettest i de klubber, der er tilknyttet kirker samt på vores mange sommerlejre. Navnlig på sommerlejrene kommer der både børn, som er vant til et kirkeligt sprog eller har en kirkelig baggrund, men også børn, der ikke kender kirken eller har et kirkeligt sprog. Det er virkelig dejligt, at de vælger at tage med alligevel, selv om de ved, at det er en kristen sommerlejr. Alle børn er mere end velkomne, men det giver en særlig glæde og begejstring, at der også er børn med, som endnu ikke har hørt evangeliet eller kender DFS. En del fortsætter i klub efter at have deltaget på lejr, hvilket giver håb for fremtiden.

Stabilitet

Ser man historisk på antallet af klubber, så toppede det i efterkrigsårene og er især siden 70'erne gået ned ad bakke. Antallet ligger nu rimeligt stabilt omkring 300 klubber. Vi har en forventning om, at dette antal også vil være gældende de næste fem år, måske let faldende. Vi er udfordret af, at færre og færre hjem har et kirkeligt ståsted eller sprog og heller ikke savner det, hvorfor børnene ikke sendes i kirkelige klubber. Derfor er vi i dialog med både folkekirken og de kirkelige organisationer, der laver familiearbejde om at tiltrække nye familier gennem tilpassede tilbud til familierne – som fx Messy Church. Det vil nemlig også give en tilgang af børn i klubberne.

Er I ikke de kristne spejdere ...?

Kirken Underviser har talt med Mette Lundegaard fra KFUM-spejderne

Af Preben Medom Hansen, medarbejder i kk44 skoletjenesten i Silkeborg

Kan du beskrive, hvad det er for en udvikling KFUM-spejdernes tilgang til kristendom og forkyndelse har gennemgået de sidste år?

Det var jo fordi, at der var et behov. Historien lidt længere tilbage er, at for ca. 20 år siden havde vi et forkynelsesudvalg, der hvert år spyttede forkynelsesmaterialer ud til hvert spejderår. Det blev efterhånden sådan, at alt hvad der handlede om forkyndelse og kristendom, det kom udvalget til at stå for. Derfor blev det besluttet, at opgaven og ansvaret skulle deles ud. Sådan at de enkelte områder – børneudvalget, ungeudvalget, roverudvalget (for voksne spejdere) osv. – selv skulle udvikle forkynelsesmate-

rialer til deres områder. Men ret hurtigt blev det sådan, at alles ansvar blev til ingens ansvar. Der var ikke en retning for det fra korpsets side. I mange lokale grupper blev der selvfølgelig stadig lavet godt arbejde. Men den nye ledergeneration oplevede ikke, at vi fra korpsets side prioriterede det kristne. Derfor besluttede vores landsmøde for tre år siden, at der dels skulle udnævnes en »forkyndelsesleder« og dels oprettes en styregruppe for kristendom. Så organisatorisk har forkyndelse og kristendom fået en meget mere central placering – og arbejder tæt sammen med hovedbestyrelsen. Og så bliver der løbende udviklet nye forkynelsesmaterialer.

»Ledergruppen har et fælles ansvar for, at der bliver holdt andagt.«

På landsmødet i 2018 blev det også besluttet, at der skulle sættes fokus på den enkelte leders ansvar, og formuleringen kom til at lyde, at »alle ledere skal være villige til at udfylde en kristen ledergerning« (Rapport fra landsmødet). Og hvad ligger der så i det? Det har vi heller ikke formuleret nogen steder. Det betyder ikke, at alle ledere skal holde andagt – ligesom det nødvendigvis ikke er alle ledere, der kan instruere i pionering eller synge for til bæversangen. Men ledergruppen har et fælles ansvar for, at der bliver holdt andagt.

Så vores første opgave har været at italesætte det med kristendom og forkyndelse. Og vi oplever i høj grad, at der er hul igennem til lederne – at de gerne vil det her; men ved bare ikke altid hvordan.

Når nogen spørger: »Er I de kristne spejdere?« så er der mange ledere, der synes, det er svært at finde et godt svar. Hvordan kan det være?

Det vi oplever og hører er, at mange ledere mangler et sprog – en fortælling – omkring vores forhold til det kristne. Det handler både om, at man som leder måske ikke er afklaret med, hvor man selv står i forhold til kristendommen, men også, at man ikke er vant til at formulere sig omkring det. Og selvom man måske ikke selv er helt afklaret, så kan man godt fortælle, hvad vi som organisation står for. Her har vi fra korpsets side været for dårlige til at hjælpe vores ledere. En af de ting, vi er i gang med, er simpelthen at formulere nogle sætninger, som lederne kan vælge at bruge, når fx en forælder spørger »Er I ikke de kristne spejdere?« Det er sætninger som:

Vi er en del af sognets børne- og ungearbejde.
Og
Forkyndelse og kristendom er en del af vores spejderarbejde.

Hvordan kan sognet og spejderne bruge hinanden?

Vi oplever, at samarbejdet er meget personbåret. De steder, hvor der fx sidder en i me-

Bæversangen

1. Jeg er en lille bæver, som altid finder vej,
jeg er så rask og væver og vi er fler' end mig.
2. Vi bor i bæverdammen, hvor pelsen tit
bli'r våd,
vi svømmer alle sammen, behøver ingen båd.
3. Når dæmninger vi laver, så pænt vi
følges ad,
og knurrer vore maver, vi gnaver bark og blad.
4. Vi bævere højt kan bære, på evner hver
for sig,
men vinder flokkens ære, på fællesskabets vej.

nighedsrådet, som også er spejder, er der tit et godt samarbejde. Men vi hører også de her historier, hvor lederne siger: »Vi vil da gerne samarbejde med sognet, de kan bare ringe ...« Og ovre i præstgården siger præsten: »Vi vil da gerne lave noget sammen med spejderne – de skal bare ringe.«

Mange steder har man lokale traditioner, hvor sognet fx har en årlig gudstjeneste, hvor spejderne deltager. Og de steder, hvor der ikke er sådan en tradition, har jeg svært ved at forestille mig, at begge parter ikke ville synes, det var en god ide at få sådan en tradition.

Men kommer der ikke let en arbejdsdeling, hvor præsten står for gudstjenesten og alt det med kristendom, og spejderne hjælper med stoleopstilling og sørger for bål og æbleskiver?

Helt sikkert! Vi skal jo ikke kun være dem med fanerne og æbleskiverne - det kan vi også være – men jeg tænker, at spejderne skal involveres i selve gudstjenesten. Og det kræver, at spejderleder og præst snakker om, hvad der skal foregå til selve gudstjenesten. Og ja, det tager noget tid. Men det giver mening, for så skal spejderne måske bruge to aftener på at forberede deres bidrag til gudstjenesten. På den måde kommer spejdere og lederne sammen til at forholde sig til det kristne. BUSK-gudstjenesten (BUSK = Børn-Unge-Sogn-Kirke) kunne være et oplagt sted at starte, fordi der her bliver lavet materialer, som er lige til at gå til for både præsten og spejderlederen.

»Men vi vil gerne holde fast i, at kristendom handler om mere end næstekærlighed.«

Hvor håber du, at KFUM-spejderne er om fem år i forhold til »det med kristendommen?«

At vi har nemmere ved at snakke om det. At vi ikke er så forskrækkede over at sige »andagt,«

»forkyndelse,« »Jesus« og »Gud« højt. Jeg oplever, at mange har lettere ved fx at tale om »næstekærlighed« og »næstekærlige principper«. Så er alle med. Men vi vil gerne holde fast i, at kristendom handler om mere end næstekærlighed. At det også handler om, at jeg har en relation til en Gud, der har skabt mig. Vores arbejde med kristendom skal både handle om den vandrette relation til andre mennesker og den lodrette relation til Gud. Og begge dimensioner skal fx være med, for at en andagt skal kaldes en andagt.

Men bliver I ikke også nødt til at tage alvorligt, at mange – både børn og spejderledere – har det svært med fx et ord som forkyndelse? Måske fordi man forbinder det med »mission,« »omvendelse« og »envejskommunikation?«

Er der ikke brug for at finde nogle andre og nye ord for »den lodrette dimension?«

I KFUM-Spejdernes formål står der, at vi skal »lade børn og unge møde det kristne evangelium« – og det, synes jeg faktisk, er en fin formulering. Vi skal ikke påtvinge dem noget, men vi skal lade dem møde kristendommen og stå ved, at det er det, vi gerne vil. Hvordan det så bliver modtaget, det er op til den enkelte.

Vi har heller ikke en særlige teologi. Vi har ikke en formulering om: »Hvad er det så, vi tror på som spejdere?« Og det skal vi heller ikke have. Vi er en folkekirkelig bevægelse. Det betyder, at vi skal være lige så brede som folkekirken er - og den er bare bred ...

Mette Lundegaard er forkynelsesleder for KFUM-Spejderne i Danmark og formand for Styregruppen for Kristendom og Forkyndelse

Kære folkekirke – skal vi lege?

Af Kathrine Fischer, sognepræst i Nørresundby Kirke og formand for FDF trosudvalg

»Unge og ledere i FDF synes, det er svært at tale om deres egen tro eller forholde sig til deres egen tro.«

De kirkelige børne- og ungdomsorganisationer oplever af og til udfordringer i forhold til samarbejdet med folkekirken, men hos FDF er der faktisk hjælp at hente.

Samarbejdet mellem folkekirken og FDF burde være så åbenlyst, at jeg tror, at vi nogen gange glemmer det og ofte overser, hvilket potentiale det har. For FDF er folkekirken – ligesom resten af de andre frivillige kirkelige børne- og ungdomsorganisationer. (<https://fdf.dk/nyheder/fdf-er-kirke>)

At skabe et rum, hvor Gud kan komme til I de sidste små fem år har vi i FDF haft fokus på at understøtte dialogen om tro, kirke og forkyndelse. Vi oplevede, og oplever stadig, at børn, unge og ledere i FDF synes, det er svært at tale om deres egen tro eller forholde sig til deres egen tro. Til dels fordi de ikke har ordene og sproget, men også fordi rummet til at tale om tro sjældent findes i det danske samfund, derfor vil vi i FDF skabe »plads til tro og samtale om de store spørgsmål i livet, på et folkekirkeligt grundlag«, som det lyder i FDF's ambition fra 2014.

Det handler om at skabe et rum, hvor Gud kan komme til orde – og børn, unge og voksne kan

tale sammen med Gud om livet, om det at være menneske, om deres egen tro og om den fælles tro, vi deler.

Troen giver et bud på, hvem vi er, og hvad vores liv bidrager med. Derfor skal der i FDF være masser af steder, hvor samtalen om tro får plads. Vi, lederne, sætter os selv i spil og kaster os ud i samtalen, også uden at kende svarene. Vi skal medvirke til, at børn og unge naturligt kan få mulighed for både at stille spørgsmålene og bidrage til svarene. Vi vil samtalen, i et ligeværdigt møde, ikke fordi vi skal, og fordi det står i vedtægterne, men fordi det betyder noget for os, og alt ikke er lige gyldigt.

I FDF's trosudvalg og andre andagtsgrupper, såsom detmedgud.dk, understøtter vi dialogen om tro med andagter, som har skiftende fokus på at lytte, samtale eller handle. Så det ikke kun er i samtaleformen, at vi skaber plads til tro og samtale om de store spørgsmål i livet (materiale kan findes på detmedgud.dk eller FDF.dk/tro).

*»I FDF har vi, som en del af folkekirken
børne- og ungdomsarbejde, følt,
at vi havde et ansvar for at udfordre
folkekirken.«*

Ansvar for at udfordre folkekirken

For at samtalen virkelig giver pote, skal vi jo ikke kun tale internt i FDF, men også kunne samarbejde med den lokale folkekirke, præst, menighedsråd og ansatte. Erfaringen er, at det kan være sværere, end vi regner med. I FDF har vi, som en del af folkekirkens børne- og ungdomsarbejde, følt, at vi havde et ansvar for at udfordre folkekirken. Vi har derfor igen-nem tiden presset folkekirken – og måske også nogle gange for voldsomt. Vi FDF'ere kan godt komme med lidt skæve ideer, hvor vi bevæger os ud på en vej, som ikke er belagt endnu. Det kan være en ungdomsgudstjeneste, som kun afvikles af lægfolk, hvor der er en samtaleprædiken i stedet for en traditionel monologprædiken. I nogle kirker ville dette eksempel blive modtaget med glæde, og ved andre kirker ville det skabe tvivl og usikkerhed. Men ideudveksling og samarbejde kan kun opstå, hvis der er en relati-

on – måske endda en frugtbar relation – mellem den lokale folkekirke og den lokale FDF-kreds. Det er dog ikke altid tilfældet.

*»En kirkesamarbejds-konsulent skal
ses som en dåseåbner, så det kan
være nemmere at være kreds i de
enkelte sogne, hvad enten der allere-
de er et samarbejde, eller om der er
brug for et nyt samarbejde.«*

Kirkesamarbejds-konsulenter

På FDF's midtvejsdebat i 2019 blev det tydeligt blandt de deltagende FDF-kredse, at de grundlæggende havde og har en god relation til den lokale folkekirke. De hjælper til BUSK og fastelavn, der er også mange kredse, som hører til i kirken og bruger kirkens lokaler, eller man har skiftende medlemmer i bestyrelsen og menighedsråd, og på den måde bliver der samarbejdet. Men der er nogle kredse, som ønsker endnu mere ud af samarbejdet, og der er også nogle kredse hvor samarbejdet slet ikke eksisterer. Der til har vi i FDF kirkesamarbejds-konsulenter (<https://fdf.dk/nyheder/kirkesamarbejdet-der-holder>).

En kirkesamarbejds-konsulent skal ses som en dåseåbner, så det kan være nemmere at være kreds i de enkelte sogne, hvad enten der allerede er et samarbejde, eller om der er brug for et nyt samarbejde. Det er en frivillig FDF'er, som ikke nødvendigvis kender den lokale kreds eller kirke, som kan hjælpe samtalen på vej. Vi har både længere og korte forløb (<https://fdf.dk/inspiration/forkyndelse/samarbejdemedkirken>). Planlagt skulle det være trosudvalget, som videresendte kredse til en konsulent. Men der har ikke været mange kredse, som har benyttet sig af dette tilbud, siden vi startede det i 2018, dog har vi/jeg modtaget mange opkald fra ledere og kredsledere, der gerne ville have inspiration til, hvordan man startede et samarbejde. Hvilket spørgsmål tog man med over til præsten – og måske endda en ny præst.

Godt samarbejde løfter meget

Her tager vi en god dialog over telefonen om, hvad den lokale kreds gerne vil, og hvad de kunne bruge hjælp til, og hvad de håber, at et samarbejde med kirken kan give. Jeg tjekker lige kirkens hjemmeside og sender lederen dette hæfte.

Så formulerer vi nogle samtaleemner med »kirkeord,« og så kontakter kredsens leder selv den lokale kirke eller præst.

Jeg bruger tid på at forstå, hvor kredsens står, og hvad de er nervøse og usikre overfor. Men også at forklare, at et samarbejde tager tid, man skal jo lige lære hinanden at kende og stole på hinanden.

Med et godt samarbejde erfarer vi dog, at kirken med dens medlemmer kan løfte meget mere, at vi kan møde flere, at vi kan tale om tro, kirke og lokalsamfundet med hinanden, og at folkekirkens dørtrin bliver lavere i samarbejdet.

»Morgenrefleksion« på spejdernes lejr

Hvordan laver man et andagtsmateriale uden Gud?

Af Preben Medom Hansen,
medarbejder i kk44 skoletjenesten i Silkeborg

I 2012 og igen 2017 holdt de forskellige spejderkorps i Danmark en stor fælles sommerlejr med over 30.000 deltagere. Den fælles lejr blev – trods mange udfordringer – en stor succes, og der er enighed om at fortsætte samarbejdet. Den næste fælles lejr bliver således afholdt i 2022 nær Roskilde.

Som deltager på mange KFUM-korpslejre har jeg været vant til, at der er blevet lavet et fælles inspirationsmateriale til morgenandagter/morgensamlinger rundt omkring i grupperne. Spejdernes Lejr er imidlertid et samarbejde

mellem kristne og ikke-kristne spejderkorps. Derfor måtte man til SL2017 enten opgive at lave et fælles morgensamlingsmateriale; eller alternativt lave et materiale, som både kristne og ikke-kristne grupper kunne bruge. Man valgte den sidste løsning, og vi var en gruppe på tre, der fik opgaven. Ret tidligt i processen lagde vi os fast på tre beslutninger:

Tema – at sætte spor

Lejrens overordnede tema var: »Vi sætter spor i os selv, hinanden og omverdenen« (af samme grund var vartegnet for lejren en stor støvle). Denne tematik lod vi også være den røde tråd i fordybelsesmaterialet. Og da fordybelsesaktiviteten var tænkt som en start på dagen, kom materialet til at hedde »Morgenspor«.

Det religiøse – et muligt tilvalg

Alle morgensamlinger skulle have en kerne, som både kristne og ikke-kristne spejdere kunne bruge. Denne kerne blev af etisk/eksistentiel karakter - hvordan behandler vi hinanden, og hvilke værdier er bærende i vores liv? Desuden skulle der hver dag være forslag til bøn og salme, som de kristne spejderkorps kunne bruge.

Spejdermetoden

Morgenspor skulle laves ud fra principperne i Patruljesystemet og Learning by doing. Dvs. at det foregår i den lille gruppe, og at det er spejderne selv, der skal være aktive og ordførende.

Elementer i Morgenspor

Sang

Vi valgte »Hvor du sætter din fod« (Jens Andersen/Sirgurd Barret) som gennemgående sang, fordi den passer smukt til temaet om at sætte spor.

Fortællesten

En runde hvor alle i patruljen skulle fuldende en sætning om »at sætte spor«.

Fx:

Dag 1: En spejderoplevelse der satte spor i mig, var dengang da ...

Dag 2: En person, der har sat spor i mig, er ...

Dag 6: Jeg vil gerne sætte spor i andre mennesker ved at ...

Læseteater

Et lille læseteaterstykket med 4-5 roller. Stykket ender i et spørgsmål eller dilemma, som spejderne skal drøfte. Fx

Dag 2: Foliemix og forurening (om forurening og ansvar for kloden)

Dag 3: Ballade i Næbdyrene (om ansvar og om gamle og nye fællesskaber)

Dag 6: Big Bang (om tro og videnskab)

Fotofantasi

Vi havde valgt tre fotos til hver dag, som spejderne skulle bruge på denne måde.

- Vis det første foto i ca. 15. sek. Ingen siger noget.
- Alle i gruppen siger efter tur højt et ord eller en kort sætning, som passer til billedet. Man

siger det, som man umiddelbart kommer til at tænke på. Der er ikke rigtige eller forkerte svar.

- Gør det samme med foto 2 og 3.

Til sidst får alle i gruppen 30 sekunder til at tænke sig frem til et bud på spørgsmålet: Hvad har de tre fotos tilfælles? Patruljens medlemmer siger deres svar efter tur.

Dagens citat

- Spejderne skal hver dag have et godt citat med ud til dagens oplevelser og udfordringer.

- For at citatet skal hænge fast i hukommelsen, skal det gentages de »magiske tre gange«.

- Derfor udvælger patruljelederen hver dag tre forskellige spejdere, der skal læse citatet op.

- Citatet bliver således oplæst tre gange efter hinanden med tre forskellige stemmer.

Dag 1: Der er ting, man er nødt til at gøre, ellers er man ikke noget menneske, men bare en lille lort (Brødrene Løvehjerte).

Dag 6: Ingen kan gå igennem livet, ligesom ingen kan gå igennem et stykke land, uden at efterlade spor, og disse spor kan ofte være en hjælp til at finde vej for de, der følger efter (Robert Baden-Powell).

Dag 7: Slår nogen dig på den ene kind, så vend også den anden til (Jesus).

Dagens bøn

Vi skrev en kort lejrbeden til hver dag. Fx

Dag 5: Kære Gud. Tak for dejlig morgenmad, og skønt vejr og for en god underlejrtdag i går. Det var dejligt at opleve venskab med dem, der bor tæt ved os her på lejren. Vil du hjælpe os til at få det venskab til at vokse sig endnu stærkere, og mind os hele tiden om, at vi ikke kun er ansvarlige for os selv, men også for alle vores kammerater. Amen.

Dag 7: Kære Gud. Snart er lejren slut, og vi rejser hjem til hver vores by. Spor er sat, mennesker er mødt, og om kort tid er SL 2017 ikke længere noget, vi kan glæde os til, men en oplevelse vi kan glæde os over. Vi takker for de spejdere, vi har mødt i denne uge, men mest af alt takker vi for, at fællesskabet med dig varer ved langt ud over denne lejr. Amen.

Der kom gode tilbagemeldinger på materialet, men en systematisk evaluering blev der ikke lavet. Jeg har selv overvejet, om den »vertikale dimension« – forholdet mellem mennesker og

Gud – fik for lidt plads i Morgenspor-materialet. De grupper, der ikke havde egen lejrforkynder/præst med, kunne nok godt mangle noget inspiration til den del. Men forståelsen af, at »det kristne er noget, vi gør« (underforstået mere end at »det er noget vi taler om«) har altid været almindelig i spejderarbejdet. Så på den måde var Morgenspor en fortsættelse af traditionen med ikke at tale så voldsomt meget om Gud og Jesus, men i højere grad fokusere på, hvordan den kristne tanke kan overføres til levet hverdagsliv.

Jeg glæder mig til at se, hvordan opgaven med fælles fordybelsesmateriale bliver løst til Spejdernes Lejr 2022. Arbejdet er i gang.

Hvorfor blander FDF sig overhovedet i liturgidebatten?

Af Anna Berg, frivillig leder og medlem af Hovedbestyrelsen i FDF

Biskopperne har sat en liturgidebat i gang, og i den forbindelse har FDF indsendt et høringssvar, men hvorfor hulen blander FDF sig overhovedet i det? Liturgidebatten i folkekirken vedkommer vel ikke FDF's arbejde? Eller gør den?

FDF er en folkekirkelig børne- og ungdomsorganisation, og vi har traditionsmæssigt sat vores aftryk på folkekirken i form af ungdomspræster, BUSK-gudstjenester, moderne salmer og meget mere. Vi afholder selv gudstjenester og andagter, vi har mange lokale og vigtige samarbejder med den lokale kirke herunder også

om gudstjenestelivet, men vigtigst af alt føler vi også et ansvar for at tale sagen for alle børn og unge og ikke kun vores medlemmer. Derfor har vi naturligvis også indsendt vores høringssvar.

Højmesse, højmesse, højmesse

Liturgidebatten har desværre primært handlet om højmassen frem for gudstjenestelivet i øvrigt. Fra FDF's perspektiv har det været meget ærgerligt, da vi i høj grad har en holdning til det at holde gudstjeneste for børn og unge, hvor vi har rigtig god erfaring med at bryde det noget mere op og også nyder godt af at have noget friere rammer. Højmesseordningen bruger vi til gengæld sjældent i FDF. Men i de lokale sognekirker bliver højmesseordningen jo flittigt brugt, og mange FDF'ere beskriver desværre, hvordan de føler, de først rigtigt bliver anerkendt som menighed, hvis de kommer til højmassen. Selve

ordet signalerer også, at den er finere end de øvrige gudstjenester, ligesom den også modsat de øvrige gudstjenester er lovpligtig.

Forskelsbehandling i folkekirken

Det ideelle ville da være, at højmessen var for alle, men faktum mange steder er bare, at det ikke er tilfældet. Børn og unge favnes ofte bedre i de øvrige gudstjenestetilbud. Men hvorfor kan man så mange steder gå til højmesse hver søndag, mens øvrige gudstjenestetilbud er et tilvalg fra kirkens side og ofte er mellem 1-10 gange om året? Det oplever jeg faktisk som en regulær forskelsbehandling af den målgruppe, der skal bære kirken ind i fremtiden også. Vi foreslår derfor i vores høringsvar, at højmissen om-døbes til søndagsgudstjeneste for at signalere, at den ikke er finere end øvrige gudstjenester samt, at man skal have dispensation for ikke at holde gudstjenester for børn og unge som kontrast til at skulle søge om at omlægge en højmesse til en børnegudstjeneste.

»I FDF siger vi, at »vi gør dørtrinnet til folkekirken lavere.««

Er trinnet fra FDF til folkekirken blevet for stort?

FDF er en del af folkekirken ligesom mange af vores andre søsterorganisationer. I FDF siger vi, at »vi gør dørtrinnet til folkekirken lavere«, så vi kan vise børn, unge og også voksne ind i folkekirken. FDF bliver et slags springbræt ind i folkekirken, men spørgsmålet er, om trinnet er blevet for stort? Som jeg også skriver i bogen »Aldrig har jeg følt mig mere velkommen«, kender jeg desværre til eksempler på unge som går i FDF, deltager i vores andagter, er lederassistenter, men dog alligevel fravælger at blive konfirmerede. De oplever simpelthen, at der er for stor diskrepans mellem det, de oplever til FDF, og det de oplever i den lokale sognekirke. Det, synes jeg, er meget ærgerligt, men jeg kan desværre også godt genkende, at der er enorm stor forskel på at være til højmesse og fejre gudstjeneste i FDF.

FDF vil ikke være vores egen kirke

I FDF oplever vi til tider folkekirken som svær og tung at danse med, en gudstjeneste skal være »meldt« som højmesse mange uger/måneder i forvejen, den skal følge en helt bestemt liturgi, planlægges i arbejdstiden og »oblater er også mere teologisk korrekte«. Der kan være mange udfordringer på vejen til et godt samarbejde, og så bliver løsningen nogle gange desværre, at vi bare fejrer gudstjeneste for os selv. Naturligvis er FDF-gudstjenester også en stor del af vores identitet, men vi skal i FDF nødig opgive folkekirken. I vores værdier står der endda også under tro: »FDF skaber plads til tro og samtale om de store spørgsmål i livet, på et folkekirkeligt grundlag.« <https://fdf.dk/om-fdf/vaerdier>

»I FDF bør vi ikke være vores egen kirke, vi bør i stedet hive og trække i folkekirken.«

I FDF bør vi ikke være vores egen kirke, vi bør i stedet hive og trække i folkekirken, så trinnet og overgangen mellem FDF ikke bliver så stort. Folkekirken har rykket sig rigtig meget de seneste 30 år, og der sker rigtig mange spændende ting nogle steder. Men der er stadig mange steder et godt stykke endnu for en moderne, bæredygtig og vedkommende kirke for folket – også for børn og unge. Så derfor skal vi STADIG i dag tale børn og unges sag og hjælpe folkekirken til at rykke sig, og derfor må vi naturligvis også i FDF blande os i liturgidebatten for også at give civilsamfundet og lægfolket en stemme.

Spejdere tænker dybt og tankes op

Af Jette Daugaard, KFUM-spejderne

Opgaven var klar: Lav et forkyndelsesmateriale til KFUM-Spejdernes sommerlejr. Alligevel var overvejelserne mange. Hvordan laver man et materiale, der favner alle fra 5-99 år? Hvordan gøres det relevant og nutidigt? Resultatet blev materialet »Tanketid«.

Identifikation og relevans

»Tid, rum og ro til fordybelse og eftertænkksomhed er en mangelvare«. Denne tese og et ønske om at være en modvægt er udgangspunktet for »Tanketid«. Titlen er tvetydig – både at tænke dybt og at blive tanket op. Et bærende parameter er identifikation og relevans. Derfor er materialet delt i tre dele til hhv. de 5-10årige, de 11-14-årige og til 16 år og opefter. De yngste

følger i deres fortællinger en enkelt hovedperson, hvorimod de unge har skiftende hovedpersoner. En biperson i første dags fortælling bliver hovedperson i den følgende dags fortælling og så fremdeles. Fælles er, at man hver dag berører eksistentielle problemstillinger som fx ensomhed, misundelse, tilgivelse, retfærdighed, taknemlighed og fristelse, og at fortællingerne er fortalt i et ungdommeligt og nutidigt sprog. De ældstes fortællinger tager afsæt i ting, enhver spejder har erfaringer med og derfor kan identificere sig med – bålet, teltet, rygsækken, kompasset, koder og knobrevet. Til disse fortællinger er tilsat et ekstra »krydderi« kaldet »Klan-krummer« til de voksne spejdere.

Kort, naturligt integreret forkyndelse

Et andet vigtigt parameter er ambitionen om at gøre forkyndelsen til en kort og naturligt integreret del af fortællingerne og ikke et løsrevet appendiks. Ideen med det er at give de bibelske

fortællinger liv og gøre dem ekstra nutidige og vedkommende for fortællingernes hovedpersoner og dermed også for spejderne.

»Hvis det er for besværligt for lederne, dropper nogle forkyndelsen.«

Let for lederne

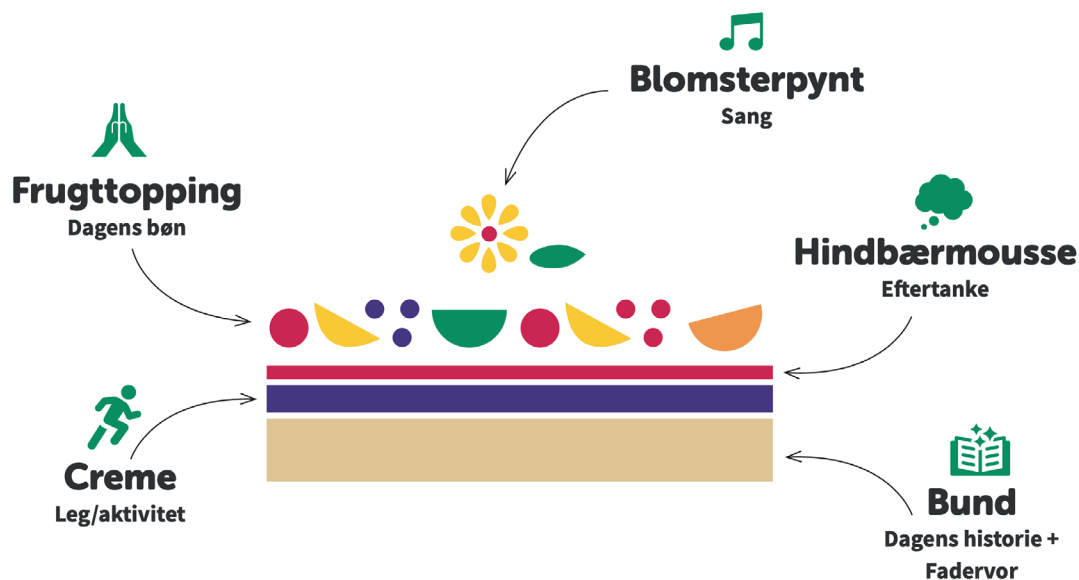
»Hvis det er for besværligt for lederne, dropper nogle forkyndelsen«. Det er endnu en antagelse, og derfor er »Tanketid« fuldstændig »grydeklar« og lige til at gå til for alle, uanset hvor lidt eller hvor meget erfaring man har med forkyndelse. I en årrække har meget forkyndelsesmateriale været netbaseret og kræver, at lederen aktivt søger efter forkyndelse i en database, men er det ikke for meget at forlange? Et fysisk materiale kan derfor umiddelbart virke »gammeldags«, men nogle gange kan det være et fremskridt at træde et skridt tilbage. Sommerlejrforkyndelsesmateriale skal kunne trækkes op af rygsæk-

ken og afvikles hvor som helst og uden brug af teknik, så derfor gav det mening, at »Tanketid« blev trykt som en fysisk bog og udsendt til alle KFUM-spejdergrupper i landet.

Byg din egen lagkage

Spejdergrupper og ledere rundt i landet er vidt forskellige. Den enkelte leder, som står med materialet i hånden, skal kunne bruge det på en måde, der passer til den virkelighed, vedkommende står i, og derfor er materialet tænkt fleksibelt. Flexibiliteten er illustreret med en lagkage. Lagkagebunde kan smage udmærket i sig selv, men de vinder ved at få tilsat lidt creme, flødeskum, frugt, topping osv. I »Tanketid« udgør fortællingerne efterfulgt af et Fader-vor »lagkagebundene«. De øvrige ingredienser, som kan gøre smagsoplevelsen endnu bedre, er dagens bøn, sang, eftertanke, leg/aktivitet og tankeperler. Disse kan frit vælges til og fra og kombineres i den rækkefølge, man selv ønsker.

Materialet »Tanketid«, som udkom i foråret 2020, kan læses og downloades her.

Anmeldelse

DetMedGud

<https://www.detmedgud.dk/>

De frivillige kirkelige organisationer har en fælles hjemmeside med inspiration til andagter og forkyndelse. Den er inden for de sidste år blevet revideret. Vi har bedt Provst Poul Erik Knudsen anmelde den.

»Som »ulveleder« gennem mere end 25 år ved jeg, at vi altid har travlt.«

Vi ved det godt!!

»Vi ved godt, hvad det er godt at gøre, men ofte når vi det ikke.«

Jeg vil gerne begynde min anmeldelse med den-

ne lettere omskrivning af Paulus; Rom 7,19. For det er beskrivelsen af et vilkår for rigtig mange ledere i det frivillige kirkelige børne- og ungdomsarbejde. Som »ulveleder« gennem mere end 25 år ved jeg, at vi altid har travlt – at vi altid har noget, der lige skal forberedes til det ugentlige møde med vores spejdere, FDF'ere eller andre grupper, at det er svært altid at nå det hele.

Vi vil gerne gøre det hele godt, og det skal have kvalitet, ved vi. Kvalitet kommer ud af forberedelse, det ved vi også, men tiden løber. Når vi det? Hvor kan jeg lige finde noget hurtigt, men med kvalitet – en overskuelig tegning af et »ti-minutters-Tårn,« en andagt til indledning eller afslutning, til morgensangen på lejren, til forældremødet ...?

Det leverer DetMedGud.dk – det nye DetMedGud.dk

Forsiden er blevet ajourført og gået efter, er blevet brugenanalyseret og forsynet med nye søgemuligheder. Den er kort sagt gjort mere brugervenlig og lettere at finde ind i for den, der godt ved det; det, der skal have kvalitet skal forberedes. Forbedringen gør, at den hjælper os lige der, hvor de fleste af os er – hvor finder jeg lige noget hurtigt?

Det gør du på DetMedGud.dk

DetMedGud.dk er lavet for at »skabe rum for tro,« som der står i underoverskriften.

Siden på nettet har tre grundlæggende tilgange til den andagt, du søger. De to første kender vi fra meget almindelig jævn og ujævn kirkelighed: »LYT« & »SNAK«. For rigtig meget, når det handler om andagt, handler om at lytte, ligesom vi har en ide om, at vi gerne vil inddrage og have en snak i gang.

»Det glæder mig, og der er gode ting at hente her ikke bare som afslutning, men når andagt fungerer bedst, som en del af mødets hele programflade.«

Jubiii – for »GØR« er med

Men sikkert fordi siden er lavet af og for det kirkelige børne- og ungdomsarbejde har vi fået en »knap« med, der siger »GØR« og har fokus på andagter med aktiviteter – fokus på handling. »Learning by doing« var grundprincippet for spejderbevægelsens grundlægger Baden Powell, og det er kommet med her.

Det glæder mig, og der er gode ting at hente her ikke bare som afslutning, men når andagt fungerer bedst, som en del af mødets hele programflade. Så der er en helhed i tingene, og du gør faktisk, hvad der er godt at gøre.

»Fællesskabets kraft« er et eksempel, hvor aktiviteten er at gå ud i området for at finde en ting, der symboliserer kræfter eller evner, der er gode og styrker fællesskabet.

»Byg en bøn« er en anden mulighed, der næsten forklarer sig selv, altså når man ser billedet, der ledsager ideen.

Hver andagt er let at gå til, og hurtigt, og med angivelse af varighed og aldersmålgruppe og materialeliste.

Det myldrer

Så er der selvfølgelig et mylder af andre søgefunktioner, som de, der bygger hjemmesider er mestre i at sætte ind: »Vælg detaljer« og »Vælg Tema«. Man skal lige lære det, og hvis du bruger det ofte, finder du snart dine veje ind i det og kan måske endda finde på at gå på opdagelse både bag aktuelle ord som »Jul,« »Påske,« »Højtid,« »Verdensmål,« »Samvittighed,« »Miljø«.

Men – »Det gode, som jeg vil«

Intentionen er god, arbejdet er flot, men hvorfor er det så lige, at når jeg går ind på siden her i dagene efter påsken, så er det primært appetitvækkere, der handler om julen, der dukker op på åbningssiden?

Måske handler det om programindstillinger, måske handler det om opdateringer. Her er fortsat plads til at gøre det gode, som jeg vil.

Eller måske handler det bare om, at også her har de frivillige rigtig meget andet, de også skal nå!

Tillykke med arbejdet – og tillykke til alle os, der gerne vil lave noget godt. Det kan du nu – brug det!

Kirken Underviser

Ansvarshavende redaktør: Hanne Høgild
Redaktører af dette nummer: Preben Medom
Hansen, Nadia Hoxer Dyhrberg-Krantz og Finn
Andsbjerg Larsen

Redaktion:
Ida Bugge
Nadia Hoxer Dyhrberg-Krantz
René Høeg
Preben Medom Hansen
Anita Obeling Kring
Per Vibskov Nielsen
Majbrit Billesø Rasmussen
Sidsel Leth Svensson
Jonas Dean Weisenberg
Hanne Høgild
Finn Andsbjerg Larsen

Udgiver: Konfirmandcenter/Folkekirkens Uddan-
nelses- og Videnscenter

Artikler og synspunkter er alene udtryk for for-
fatterens egne holdninger

Hjemmeside: www.Kirken-underviser.dk

ISSN:2245-5210

Grafisk formgivning og opsætning:
Pedersen & Pedersen

Terminer: Bladet udgives fire gange om året

Kontakt:
Konfirmandcenter
Stenbakken 30
8850 Bjerringbro
post@konfirmandcenter.dk